

گلوہ دہرہ

شیر کوردی

نہجسان نہجہ فی

سرشناسه : نجفی، احسان، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور : گلوه ده ره: شیعر کوردی/ ئیحسان نهجهفی.
مشخصات نشر: کرج: احسان نجفی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۵۰ ص.
شابک: ۸-۹۶۶۸-۰۴-۹۶۴-۹۷۷
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کردی.
موضوع: شعر کردی -- قرن ۱۴
رده بندی کنگره: ۳۲۵۶ PIR / ک۳ن۲۶
رده بندی دیویی: ۸۹/فا۲۱
شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۹۷۳۶۶

ناسنامه‌ی پرتووک

ناو پرتووک : گلوه‌ده‌ره
مژار: شیعر سپید کوردی
شاعر : ئیحسان نهجهفی
رووبه‌رگ: سارا عه‌باسی
هه‌ژمار : ۵۰۰
وه‌شنگه : نوسهر
8-9668-04-964-978 شابک
چاپ یه‌کم ۲۰۱۳ زاینی

پیشکش وہ

ہاویٰ ہنیم شہ بنہ م

پيشه‌کي

ئاموزايگم له كۆه سينزه خاي سوسك وهل خوهيا هاورد و
ناده‌ي ژير مامرُ كرېنگ؛ پاش له چه‌نيگ خاگان هه‌لهاتن و وه‌چكه
سوسكه‌يل كه‌فتنه شوونُ مامرگه!
ويهرد تا ئيه ك يه رۆژ هه‌ر سينزه‌يان وهل يه كا بالوه گرتن و رۆ
نانه كۆه، مامرگه تا خوارُ ئاواي له شوونپيانا، هه‌له‌په‌پي و
داپه‌پي و ئه‌نگار كه هاوار كرد...
ئيسه ئيوه بوشن شيعر يانئ چه!

ئحسان نه‌جه‌في ١٣٩٢

په نجره زامه و
په رده تۆژ
خون و خوهر
له ی خانگه دویلفاننه¹
چق شه ونم و به یان

¹-هاوزادن

چۆ واران و رهنڭ
په رده گه لا ده دلنیا
یه کیڭ له دایره ی خوهر
وه تووک ُ هه ناریل هه ورامان
ناگر کردییه سوه
من دان کردن هه نار و
تک تک رشیان خۆن
له یهک ناکه موه
هر چۆ منالیڭ ک
له وهرز چنین ُ توپرگه یل
خۆن ُ کلک ُ خوهر
له خۆن ُ توپرگ!
په رده گه لا ده
سالان ساله
دایگم ته نیا
وه بهن چه مرگ قالی دکه ی و
خۆن په نجه ره هه ر جار
نه خش مهل تازه ترئ
له روئ دکیشئ!

من منالّی بیم
 له لای نهخش مهلیگ
 ویر له ناسمان دکردم
 ک سایه رُ وهچکه ئاهو زاماریگ
 وه شهله شهله
 رهسیه دیوارُ وتاقه گه مان و
 من له شوونی
 پاپا کردم و که فتمه ری!
 ئیسه
 وهک ماسیی ک
 ئاشقُ سانئ کرد خوهی بق
 ته مه نیگه
 ته نیا تماشوان سه فه رُ چه مم!
 وهک کۆنه ته وری
 که فتمه سه گیانُ دارهیلُ زینم و
 له کوترمه یلنیان
 مینه ی دایره ی دکه م
 ک موورُ ته نیایی
 گوشه ی له لی خوار دود!

په نجه ره گه بدهروه
هه ورامان
له ته واو ُ په نجه ره گان دياره
دۆته يل ه ۆل
هه رچيگ هه نار چنن
په رده ي ناوَيِن ُ ده نكه گانئ س ۆره!

خه رمانان 91

پیش له دهنگُ نه قاره
پیش له ئیه ک
شمشیر له وهرهک بکیشن
دو سوار
وه تافوه

وه ره و به كان چيان
دو ئه سپ ئاشق
پاش له سالان
به ك كر د ب و نه دى!

91/7/10

ئەو مرد
دەرۋ وتاقەگە كىردنە تەپواللەي¹
ئەو سالان سالى بى
ك لە ئەو وتاقە زندانى بول!

۹۰/۴/۱۳

¹ - تەرم

دارپرئ تواستيا
سيايه ي داره يلنگ ك برق، هه لگرئ
تيژيي قاقه ز دهسئ برئ!

٩١/٧/٢٦

ژن له په نجه رهي قه تاروه
گولئ كرده دي
زه مان ئه پرا ئه و وسا
قه تار چي
مسافره يل چين
قه تار رچكيا
مسافره يل رچكيان

۹/۵/۳۱

ئەي راوکه رۆ
ک له هه پاقیی ئی دەرۆه ن ُ خامۆشه
مینه ی له ش ُ زامار مه لئ که ی
تو وه چه کانن ُ ماشه ی
چه وه یلتان
وه ئه وه مه که دیمه ن ُ رنگینه
ک له به رزیی لۆتکه
له هه ردگتان دیار بی
بی به ش کردی .

٩٠/١٠/١٦

کرد من
کرد تو
له ئی حیوانه
پر له پرسیاره
سایه پر قژ پهریشان دۆتله
له رۆ چادره گهی دایگی!

۹۰/۶/۳۰

داس
شائِر ورسئ و
گه نمجاری
ک سه دان مهل
له تییا لانه کردنه

۹۰/۱۲/۵

مه رگ پياگنگه
ته نيایى ژن نه زوكيگ و
زهوى منالذاتى نجارهيى!

۹۱/۳/۱۷

له ئه و جاده
تو دایده تهكُ داریگا
سالیانی له شوونی
یه کیگ له و داره ته مۆره ی سازی و
یه کمین مه قامی ک وه لییا ژهنی
گلوهدهره¹ بی
یه کیگ ک له چینُ تو خه وهر نه داشت!

92/2/4

¹ - یه کیگ له مه قامه یلُ ته مۆره؛ وه چاوگ گلوهدان.

من هر شه و وه لاپیناوه خه فم
کوتینگ له لیم
ک گۆشی ها زهوی
وه رمه ی پای ئه سپه یلیگ ک له دقروه تین
له خه و هه لپه پری و
ئه و کوته گه م
له هیله یان
هه نای چاتمهی چاتۆله گه م دانه!

٩٠/٧/١١

هه‌زار ساڵ وەر له ئیه
شه‌وه‌کیانینگ
باوگم له جارگه‌نمئ
ناده‌مه دیار ساوه‌گه‌ل و
تۆلینگ داچقانه زه‌ویا و وه‌ت:
"سایه‌پُ ئی تۆله ک نه‌مه‌ن
ساوه‌گان ده‌مه‌و میلیکان بپان"

هانه بی
ک ژیان من
ئالوده‌ی زه‌مان کریا .

۹۱/۶/۲۶

ئەپرا بىراى ئەزىزم ئەشكان

رۆژ يەكم:

وھچكە ئاھۆيگ

دانىشتبۆ

لە باوش سەرباز پەلنگى پۆشى!

رۆژ دويم:

سەرباز

خوهی وهل له ق و گه لای دار پۆشابۆ

مایه په لنگی کرده ی دی

وه هه وای ئیه ک لفه گه یه

ئارام چی وه ره و پیوه

هه گ فامی ک ها هه له شه

نه ئه وه لامات سه رباز دا و

نه سه رباز ته قه وه ئه و کرد!

رۆژ سییم:

مایه په لنگ

تیر کردۆ ئه پرا وه چکه ئاهۆ

سه رباز هه لا کرد و

وه چکه ئاهۆ گرته باوش

مایه په لنگ نزیکه بی

چه و بریه ناو چه و هه ردگییان و

ریی لۆتکه گرته وه را!

۹۱/۷/۲۴

ئەپا وسا ئەسەيلا

وہ دمچگ تہور
بوو دەسەي تہمقورہ بسازی
ئەمانئ
وہ دەسەي تہمقورہ
دمچگ تہور
ہەرگز!

۹۱/۱۱/۸

جوو، نه زانستيا
ئه را چه خي داسه ئاو
دار، نه زانستيا
وا وه لييا چه ويشي
ج قجگ، وەر له هه لهاتن
لانه گوريز بي!

راسی تو ئەگەر نهوید
من ئەپرا هەنایگ
تاق ۆ ته نیا
له باخه گانا و یار کردم
ئەو له قۆ چه میاگ سیفه هه لۆپانم
وا ک چمانیگ
یه کیگ خوازنی له ژیرییا ره ی بوود؟!
تو ئەگەر نهوید
من ئەپرا ئی کراس نارنجیده
ک وینهی مانگ
له ناو پۆله که گانی ئاوس بییه
له خه وا دوینیام؟!
وهر له ژنه فتن ۆ دهنگت
له هه زار پینان ریشه
واران تۆش ۆ دودلی هاتیا و
له چوارقایی چه واشه
ته شاوی تۆش ۆ ئاماژه .
هه لۆهسان ۆ شیعر ئەپرا تو
په رچین له ده ور ۆ مه یۆ کیشانه!

من ئه و نه ناسمه ت
 ك ئه گهر له بان ُ پوس ُ ئاهو
 نامه ي ئه پات بن و سم
 له ريبا دبووه ئاهويگ
 ك مينه ي مه نزلگاي لفه گه ي كه ئ!
 باوانه گه م بانوو
 خواهش ئاوازته رين بالنده يل
 ئه وانه نه
 ك وه ختيگ تيلماره ي له كراسه گه ت
 گيريا له په رچين و مايه جي
 له گه ل ويل بين
 هه لوه سان شيعر ئه پرا تو
 نه خش ئاهو كيشانه
 له رق ديوار ُ ئه شكه فت
 وه سوقان ئاهو!
 باوه پ كه وير تو ك كه م
 سه مووره ك وه گول ُ هه نار
 لانه گه ي په ژي
 خه مين نه بوو

ئەگەر شەوار
چۆسك خەيتە شوون
مانگ ۆ گۆلگەبرى پۆش؛
بچر له ئەورەيل، بوون
هەرچى كانيەيل فرتروە بن
زەوى فرەتر
رەنگ و بوو مانگ گريته خوەى
بچر باوانەگەم
بچر له ئاھۆوەيل نەھەيوون
پەلنگەيل خوازن
نامەگان من بخوەنن.

بەفرانبار ۹۱

ئەپا حەللاج

هەرگز وشکوه نابوو
کراس ُ خۆناولیی
ک هەلبخریڤه بان
ته نافیڭ ک له لئ
تو کیشانه دارا!

٨٨/٤/١٧

واها ئینشتهین
تو زانی چ رهنجیگه
تەمەنی له په‌نج‌ره
نوور‌قده قه‌تاری وە دریزایی زه‌مان
ک له لاتا ره‌ی بوود و

خه یال کر دؤد
قه تار و سیاگئ
ک خود له تییا دانیشتییه
ها له جمیان!

۹۱/۸/۲۵

له په نجره وه
له قُ مه یوُ مه ل خواردگئ
سه ر کردییه سه و تاقه گم و
ل قلیاسه تا پلاوُ نه قاشیی مه ل قچگه یل!

۹۱/۷/۱

هه زاران مه لُ ئه ساتیری
بال کیشانه سه سه رُ دهیشته یل و
هه زاران ئاهۆ
وه گوانه یلُ پر له شیر
وهر کردنه سه ئی ولاتُ خاموشانه

ک ئیہ وہ فرہ و وہ فُ ر نییہ
 ہر دایگی
 لہی کؤہ سانہ زالی ویل کردیہ
 تو راس و ہتی
 ک وہختیگ کلک نہیدہ ناو وہ فر
 کؤریہ ی مژدہئی!
 تو راس و ہتی
 ک لہ ہر دہروہئی
 کؤریہ ی قڑ چہرمگی
 لہ باوش دایگییا
 تک تک ناو بییہ و
 رشیاسہ چای ئہ ساتیریگ
 من ہر ئان چہ وہ پیم
 خؤن زؤراو
 لہ ناو وہ فرا قولپہ بکہی و
 پہردہی و تاقہ گہم سؤروہ بوو!
 تا زرانیم رچکیاس
 ئہ ونہ ک نازانم
 پیلاگانم

له كام پهړه‌ى شانامه
له پام دهرهاتنه
ئسپ كى په‌ى بيه
ك وه فر دوواره له پسا هره‌س كه‌ئ؟
ئسپ ئاسنېى پارک
چو توانئ
ئى ئايم وه‌فرييه
له خه و هيز بده‌ئ
نازانم
من ته نيا زانم
له زمسان دقريئ
ئاسياويئ بئ ئاسياوان
گه‌نم هه‌پييه!

ره‌شه‌مه‌ى ۹۰

دهست بڼه بان چه وم
تا خه رمانه ی ئاگر بوینم
دهست بڼه بان گو شم
تا دهنگ تافه ی ئاو بژنه فم
دهست بڼه بان ده مم

تا ریشه‌ی گیا هه نام بژنه‌فئ
بیلا سه‌ره‌نجام ٠ مه‌رگ کۆ بوود و
له شه‌وگه‌ردی
له په‌مه‌چارپه‌یل و کوچگ سانه‌یل
ده‌س هه‌لگه‌ری!

چه‌رمگئ په‌مه
له ده‌م و گۆش من و
خۆن ٠ که‌لیمه‌یل زامدار ترسئ
ک ده‌نگ ٠ هۆره‌ی باوهم
له تیخ تۆرگه‌یل گوزه‌ری و
به‌شیگئ
له ناو به‌رزه‌داره‌یل خیرزنه¹
بووده چریکه‌ی سئ په‌ریزاده و
به‌شیگئ
له قورگ بالنده‌ی تیده‌ ده‌ر
ک ته‌نیا سالیگ چوار جار خوه‌نی
ئویش رۆ له به‌کمین خوه‌ره‌لات هه‌ر وه‌رز!
خوه‌زگا

¹ - ره‌وه‌تگایگه له دیکتیه‌ئ جیابور کاکئ له ناوچه‌ئ گوران

وهختینگ شهویی زهرد
کردنه وهر سیف ُ سقر و
له جینگهی خون بردنه ی
ئمپراتووری خون ته مام بقاتا!
کوچک ناخوازی
له تاریکایی گور
سه رین من بوو
ک هیچ کوچگی نییه
گاوه سن باوگینگم
له زندان زهوی
دهرئ نه هاوردبق و
وهل خوهر ائشنای نه کردبق
دهست بنه ژیر سهرم و بلاونه م
بیلا سه ره نجام مهرگ کۆ بوو
هه چۆ دایه م
ک له کانی ده وریشه¹ ماوا گرتیه؛
ئه و هیمان
تاله یلی له قرئ

¹ - کانینگه له چیا بور کاک

ک له قه ی دهنه یل شانہ چوینہ گہ ی مینئ
 لؤل که ئ و
 تیرئ نہ یتہ ئ شہ ق ُ دیوار ُ خہ رگین ُ حہ سارہ گہ
 زہ وی ک بلہ رزئ
 تہ نیا ئو دیوارہ وہ پاوہ مینئ
 واہا سہیرانا
 کیسہ ل ُ دہ رقن من ناتوانئ
 وہ سائئ ک وہ کؤل کیشئ
 شیشہ ی ئی ئاکوار یومہ بشکنئ
 دہ ست بدہ
 بیلا مہرگ و کیسہ ل
 و دل یہ کا ہہ لہوہ گہ ردیہ نہ دلہ لیا!
 نہ من
 نہ مہرگ
 ہیچ کام
 ئو ج قجگہ نیمن
 ک زقتر ہہ لایم و
 ئو دقوی خاکان
 لہ ہیلانہ گہ بخہیمہ خوار

دهس ۆ تو
وهل يه كا هه لآئيدهمان و
وهل يه كا
له رۆ په مه جارهيل و كوچگ سانهيل
بالمانوه دهئ!

٩٠/١٠/١٥

نہ پُا بارگم

تَوْشُ تہ وُرُ

ہیچ ساز دوس کہری ناتی

داریگ ک کزہی تو نہ ژنہ فی

ہۆرہ چپا!

۹۱/۱۱/۹

شکيا

تا هه لفرينئ بويئ

لقنگ ک ئاشق ٠ مه لنگ ب٠

ک له ر٠ئ دانيشتب٠!

٩١/١٢/١٧

له دو گوره خهر
يه كينگ ويړه مه كړد
له شئ سنيه و
كړكړئ چه رمى ها نامى
ولام

ئەواكە چەواشە مەپژران

ئىرەنگە

يەكمى خەرۇ سىنىگە

لە ملەى سەختۇ كوچكىنىگ و

دويمى ئەسپۇ چەرمىگ

وہ يەى باوش يالەو

وہرەلا لە دەيشتۇ ھامارى.

۹۱/۱۲/۳

Kurteyg...

Amozaygim le küwe sênze xay sûsik weli xweya hawirid û nadey jêri mamiri krrêg; paş le çenêg xagan hellhatin û weçke susikeyl keftine şûni mamirege!

Wiyerd ta ye ki ye roj her sênzeyan weli yeka ballwe girtin û rû nane küwe, mamirege ta xwari away le şûnêyana, hellperrî û daperrî û engar ke hawar kird...

Îse îwe büşin şê'ri yanê çe!?

êhsan necefî 2013 zayînî

Gilwedere

Şêri sipîdi kurdî

Êhsan necefî